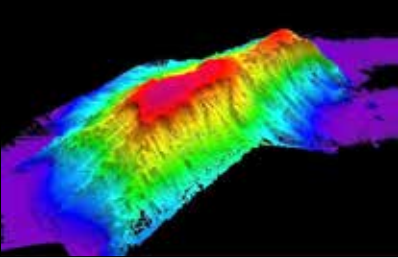

کوه‌های شناخته شده در اقیانوس ها به دو برابر رسید

با مطالعات جدید محققان تعداد کوه های شناخته شده در اقیانوس های زمین تقریباً دو برابر شده است. به گزارش اقتصادسراسرآمد،در شماره آوریل ۲۰۲۳ نشریه زمین و علوم فضایی، مشاهدات ماهواره ای جهانی نزدیک به ۲۰۰۰۰ کوه دریایی ناشناخته را آشکار کرده است. همان گونه که کوه ها بر روی سطح خشکی های زمین به مانند برج می خیزند، کوه های دریایی نیز از بستر اقیانوس بالا می روند. بلندترین کوه روی زمین (براساس اندازه از پایه تا قله) Mauna Kea نام دارد که بخشی از رشته کوه هاوایی-امپراتور است.

این ساختارهای زیر آب اغلب نقاط داغ تنوع زیستی دریایی هستند یعنی تعداد و تنوع جانداران در آنهاجا بالاست. این موضوع تا حدی به این دلیل است که دیواره های صخره‌ای آنها – که از فعالیت‌های آتشفشانی شکل گرفته‌اند – زیستگاه‌های زیادی را فراهم می کنند. کوه های زیر دریا همچنین باعث افزایش آب غنی از مواد مغذی می شود که ترکیبات مفیدی مانند نیترات ها و فسفات ها را در سراسر ستون آب توزیع می کند. برخی محققان معتقدند آنها مانند "میله های همزن در اقیانوس هستند".

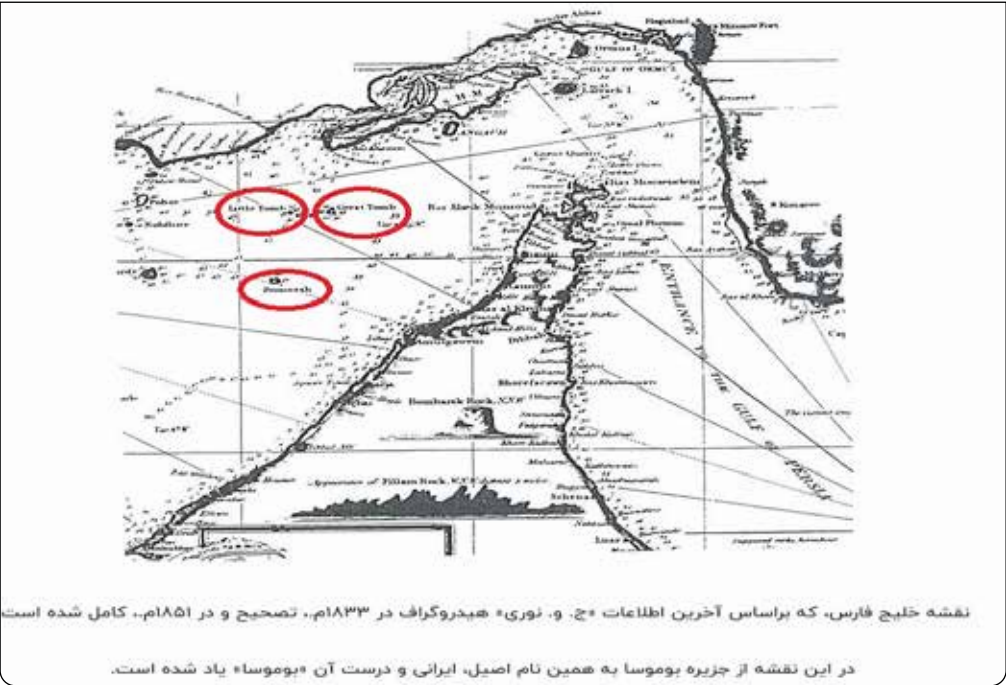
بیش از ۲۶۰۰ کوه دریایی قبلاً نقشه برداری شده است. یکی از راه های رایج برای یافتن این کوه های پنهان، جستجوی بستر دریا با سونار است. اما این یک فرآیند پرهزینه و زمان بر است که به یک کشتی نیاز دارد. جولی گنورگیان، دانشمند علوم زمین موسسه تحقیقاتی اسکرپیس، می گوید که تنها حدود ۲۰ درصد از اقیانوس به این روش نقشه برداری شده است. "شکاف های اطلاعاتی زیادی وجود دارد".

بنابراین گنورگیان، سندول و همکارانشان به رصدهای ماهواره‌ای روی آوردند، تصاویر ماهواره ها پوششی کلی از اقیانوس‌های جهان فراهم می‌کند و می توان از آنها برای سرشماری کوه‌های دریایی استفاده کرد. این تیم با اندازه‌گیری‌های ماهواره‌ای، ارتفاع سطح دریا را بررسی کردند. محققان به دنبال برجستگی هایی در مقیاس سانی متری بودند که ناشی از تاثیر گرانشی یک کوه دریایی بود. از آنجایی که سبک از آب مترکم تر است، وجود یک کوه دریایی، میدان گرانشی زمین را در آن نقطه کمی تغییر می دهد. سندول می گوید: «یک جاذبه گرانشی اضافی وجود دارد، که باعث می‌شود آب در بالای کوه دریایی جمع شود.

با استفاده از این تکنیک، این تیم تحقیقاتی ۱۹۳۲۵ کوه دریایی را که قبلاً ناشناخته بودند، شناسایی کردند. محققان برخی از مشاهدات خود را با نقشه های سونار از بستر دریا مقایسه کردند تا تایید کنند که کوه های دریایی تازه کشف شده واقعی هستند. محققان تخمین می‌زنند که بیشتر کوه‌های زیر آب تازه کشف‌شده ارتفاعی بین ۷۰۰ تا ۲۵۰۰ متر دارند. با این حال، ممکن است برخی از آنها خطری برای دریانوردان داشته باشند. دیوید کلگ، زمین شناس دریایی در مؤسسه تحقیقاتی آکوارיום مونتری بی در ماس لندینگ کالیفرنیا، که در این تحقیق شرکت نداشت، می گوید: «نقطه ای وجود دارد که آنها به اندازه کافی کم عمق هستند که در محدوده عمق زیردریایی ها قرار دارند. در سال ۲۰۲۱، یک زیردریایی هسته‌ای یو اس اس کانتیکات به یک کوه دریایی ناشناخته در دریای چین جنوبی برخورد کرد. این کشتی هنوز در حال تعمیرات در کارخانه کشتی سازی در ایالت واشنگتن است.

تاکید بر فعالیت بنادر تایبه خوزستان با محوریت کمک به رونق تجاری کسب و کارهای محلی

سرپرست اداره کل بنادر و دریانوردی خوزستان گفت: کمک به رونق تجاری کسب و کارهای محلی مهمترین رسالت فعالیت بنادر تایبه استان محسوب می شود.به گزارش اقتصادسراسرآمد، ابوطالب گرایلو در نشست های جداگانه با فرماندار و امام جمعه شهرستان هندیجان اظهارکرد: بندر سجافی از جمله بنادر تابعه استان خوزستان با هدف رونق تجارت محلی منطقه هندیجان همواره باید مورد توجه قرار گیرد.وی با بیان اینکه سازمان بنادر و دریانوردی از توسعه سرمایه گذاری ها در بنادر تایبه حمایت می کند افزود: در صورت ظرفیت سازی های لازم، امکان انجام سرمایه گذاری های بخش خصوصی در بندر سجافی نیز فراهم خواهد شد.سرپرست اداره کل بنادر و دریانوردی خوزستان اضافه کرد:اراضی پشتیبانی بندر سجافی نیز ظرفیت مطلوبی برای فعالیت های اقتصادی است که قطعاً باید مورد مطالعه و بررسی بیشتری قرار گیرد.

نقشه خلیج فارس، که براساس آخرین اطلاعات ج. و. نوری هیدروگراف در ۱۸۳۳م. تصحیح و در ۱۸۵۱م. کامل شده است

در این نقشه از جزیره بوموسا به همین نام اصیل، ایرانی و درست آن «بوموسا» یاد شده است.

گروه دانش دریا-این نخستین بار نیست

که اشارات به دنبال سندسازی دریاره مالکیت جزایر سه گانه ایران در خلیج فارس است. هنگامی که به هر نقشه‌ای نگاه می‌کنیم ننگین سه گانه ایران در خلیج فارس یا همان تنب کوچک، تنب بزرگ و بوموسی در آن می‌درخشند. اما، چرایی ادعای چندین ساله امارات درباره مالکیت این جزایر یک موضوع مهم است که باید بررسی شود. مستندات تاریخی نشان دهنده رد پای انگلیس در موضوع جزایر سه گانه است، به نحوی که یکی از نویسندگان و تاریخ‌پژوهان گفته اشغال جزایر سه گانه ایران در بازه سال‌های ۱۹۰۳ تا ۱۹۷۱ میلادی صرفاً به ابتکار استعمار انگلیس بود.

سیدکمال خرازی رئیس شورای راهبردی روابط خارجی چندی پیش در دیدار سفیر ژاپن گفت: جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک موضع اصولی با هرگونه مداخله نظامی و نقض حاکمیت و تمامیت ارضی کشورها مخالف است و به اعتقاد اینجانب بهترین راه برای حل و فصل اختلافات ارضی بین ژاپن و روسیه بر سر جزایر چهار گانه، مذاکره مستقیم بین دو کشور است.

می توان این اظهار نظر را مرتبط با ششمین نشست مشترک وزرای امور خارجه کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس و روسیه دانست. در بیانیه پایانی این اجلاس، روسیه از تلاش های امارات برای ایجاد راه حل مسالمت آمیز برای مساله جزایر سه گانه تنب کوچک، تنب بزرگ و ابو موسی حمایت کرده بود. معترضان نسبت به این بیانیه، متن آن را مشابه با بیانیه اجلاس مشترک سران کشورهای حاشیه خلیج فارس و چین دانسته بودند. در بند ۱۲ این بیانیه مشترک نیز تأکید شده بود: «رهبران از تلاش های مسالمت آمیز شامل ابتکارها و پیشنهادهای امارات برای رسیدن به راهکار صلح آمیز برای مسأله سه جزیره تنب بزرگ، تنب کوچک و ابو موسی از راه مذاکرات دوجانبه بر مبنای قوانین بین المللی حمایت می کنند».

جزایر سه گانه ایران، مهم و با اهمیت همچون یزد و کرمان

با نگاهی به تاریخ منطقه غرب آسیا و حضور نیروهای فرامطقه ای به نام های متعددی همچون پر تغال، انگلیس، اسپانیا، آمریکا و... برمی خوریم، کشورهایی که هر کدام به قصد تصرف منابع خلیج فارس و تسلط بر این منطقه راهبردی به این منطقه آمدند. این متجاوزان یا در همان ابتدا و در مقابل مقاومت ایران یا شکست تلخی را تجربه کردند و یا پس از مدت بسیار کوتاه استقرار در یک منطقه با حمله فوج (سپاه) ایران شکست خورده و منطقه را ترک کردند.

تاریخ روایت بهتری از ایسن موضوع دارد: محمدعلی بهمنی قاجار استاد دانشگاه و تاریخ پژوه در این باره می گوید: «حاکمیت ایران بر جزایر سه گانه امری تردیدناپذیر است. تا جایی که استعمار انگلیس در سال ۱۹۰۳ میلادی وارد خلیج فارس شده و مانع استمرار حاکمیت ایران بر جزایر سه گانه می شود. نسبتاً ایران با جزایر همچون نسبت یزد و کرمان است.»

به گفته وی، «حاکمیت ایران طبق نقشه هایی که خود انگلیسی ها در سال ۱۸۸۶ میلادی به صورت رسمی به ایران دادند که تعلق جزایر به ایران را نشان می دهد. بنابراین، ما با جایی اختلاف نداریم که بخوایم آن را به مرجع بین المللی ببریم.»

با نگاهی به این روایت مستند تاریخی مشاهده می کنیم، رد پای رویاه پیسر در این موضوع نیز همچون سایر موضوعات پرچالش و متلاطم به چشم می خورد. به نحوی که بهمنی قاجار در این خصوص می گوید که اشغال جزایر سه گانه ایران در بازه سال‌های ۱۹۰۳ تا ۱۹۷۱ میلادی صرفاً به ابتکار استعمار انگلیس بود. حتی شیوخ راس الخیمه و شارجه علاقه‌ای برای تصرف آن منطقه نداشتند.

باید عنوان کرد، در منابع متعددی تاریخی همچون کتاب جزایر بوموسا و جزایر تنب بزرگ و تنب کوچک نوشته دکتر ایرج افشار، از نقش اصلی انگلیس در تحریک شیخ شارجه و سایر شیوخ در ادعای مالکیت جزایری همچون بوموسا پرده برداشته شده است.

ریشه تاریخ تعلق جزایر سه گانه به ایران

تعلق جزایر سه گانه به ایران از دیرباز تا کنون علاوه بر مستندات تاریخی، مستندات فرهنگی نیز دارد. در باب نامگذاری آن‌ها، تنب و یا درست تر آن تمب واژه فارسی سره‌ای است که در گویش های محلی جنوب ایران شامل لهجه های لارستانی، بندری، تنگستانی و دشتستانی به معنای تپه و تل به کار می رود. علت نامگذاری نیز این است که دریانوردان محلی هنگام

آیادر موضوع جزایر سه گانه ایران باز هم پای انگلیس در میان است؟

مروری بر ریشه تاریخی تعلق جزایر سه گانه به ایران

اهمیت جزایر سه گانه ایرانی در افزایش مرزهای دریایی ایران

سه گانه ایرانی منجر شد و روز ۹ آذرماه سال ۱۳۵۰ به ثمر نشست.

نیروی دریایی ارتش با انجام یک عملیات آبی-خاکی توانست دوباره حاکمیت ایران را بر سه جزیره بوموسا و تنب‌های کوچک و بزرگ احیا کند. این در حالی است که جزایر سه گانه هشت دهه در اشغال انگلیس بودند. اتفاق مذکور، دو روز پیش از تشکیل کشور امارات متحده عربی رخ داد. البته در این میان نیز، نیروی دریایی انگلیس از منطقه خلیج فارس خارج شد.

بهمنی قاجار می گوید: «در سال ۱۹۷۱ که آزادسازی جزایر انجام می‌شود، مقامات ایران تأکید می‌کنند که اولاً، طرف مقابل خود را فقط انگلیس می‌داند نه شیوخ عرب. ثانیاً، ایران تصریح می‌کند که این موضوع باید قبل از تشکیل امارات متحده عربی تعیین تکلیف شود.

به همین دلیل، ۹ آذر ۱۳۵۰ یعنی دو روز قبل از تشکیل امارات، موضوع جزایر سه گانه حل و فصل شده و به

ایران باز می گردند. البته شیوخ راس الخیمه و شارجه موقعیتی در حقوق بین الملل نداشتند و تصرفاتی که انجام می‌دادند به دستور انگلیس بود.»

ساعتی پس از بازپس گیری جزایر سه گانه ایرانی، رادیو سراسری، این خبر را به همه ایرانیان اعلام کرد. در ششادی ابراز این خبر، غمی نیز نهفته بود: سه دلبرمرد ایرانی جان خود را در این عملیات فدا کرده‌اند. ناسروان رضا سوزنجی کاشانی (پس از شهادت ناخدا سوم) یکی از شهدای ایرانی در عملیات بازپس گیری

جزایر ایرانی بود. البته دو شهید دیگر نیز در این عملیات تقدیم شد.

خبر موفقیت ایران در مذاکرات بازپس گیری جزایر سه گانه توسط امیرعباس هویدا در مجلس شورای ملی اعلام ش، البته این خبر شیرین یک خبر تلخ نیز به همراه داشت و آن، استقلال و جدایی بحرین از خاک ایران پس از چندین دهه نبود. در حالی که بحرین نیز عضو بلاشک ایران و زمانی استان چهاردهم آن بود.

جزایر سه گانه چه اهمیتی برای ایران دارند؟

ایرج افشار در کتاب جزایر بوموسا و جزایر تنب بزرگ و تنب کوچک در باب اهمیت این جزایر نوشته است که ایران بر تعدادی از جزایر ارزشمند و مهم از لحاظ استراتژیک در تنگه هرمز و دهانه خلیج فارس مالکیت دارد. از این تعداد، ۶ جزیره که خط قوسی دفاعی ایران را تشکیل می دهند، اهمیت بیشتری دارند. این جزیره ها عبارتند از: بوموسا، تنب بزرگ، هرمز، لارک، قشم و هنگام که در فاصله های نسبتاً کوتاه از یکدیگر قرار گرفته اند.

جزایر سه گانه ایران در خلیج فارس از حیث مرز سرزمینی، اقتصادی و نظامی بسیار اهمیت دارند.

جزایر سه گانه ایران در خلیج فارس

سرلشکر سید عبدالرحیم موسوی فرمانده کل ارتش روزهای گذشته در جمع معاونان اطلاعات

نقشه منطقه خلیج فارس متعلق به سال 1886 میلادی، ترسیم شده توسط اداره اطلاعات وزارت جنگ انگلیس که در آن، جزایر سه گانه در قلمرو ایران هستند